

เทศน์เช้า วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะขณะ อยู่ในราชวัง จะได้ขึ้นครองราชย์อยู่แล้ว คนมันจะได้ขึ้นครองราชย์อยู่แล้วเห็นไหม จะบอกว่าสมบัติทางโลก จะเป็นถึงกษัตริย์ เป็นผู้ปกครองเขา เป็นกษัตริย์ในสังคม ผู้ที่มีอำนาจ ผู้ที่มีสมบัติ ว่ามันเป็นความสุข ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละทิ้งล่ะ

ถ้ามันมีการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย ตอนไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นอย่างนี้หรือ ในเมื่อมีอำนาจขนาดไหน มีสมบัติพัสถานขนาดไหน มันก็ต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย เหมือนกัน ในเมื่อต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย เหมือนกัน มันก็ต้องมีฝั่งตรงกันข้ามว่า ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เหมือนกัน

ในเมื่อมีการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันอยู่ที่ไหน ก็ออกค้นคว้า ออกแสวงหา การออกแสวงหา นี้ออกแสวงหาโมกขธรรม โลกเป็นของร้อน เราอยู่กับโลกนะ มันของร้อนนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว เห็นไหม นี่โลกนี้เป็นของร้อน ใครๆ ก็บ่นว่า “ร้อน! ร้อน! ร้อน!”

แต่คราวหนึ่งมีบุรุษผู้ฉลาด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้แสวงหา ได้สละทิ้งคุ่นไฟนั้น เห็นไหม “มารเอ๋ย...เธอเกิดจากความดำริของเรา” ความดำริ คุ่นไฟ เห็นไหม ความดำริ ความคิด “มารเอ๋ย...เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีกแล้ว เจ้าจะเกิดบนหัวใจเราไม่ได้อีกเลย”

แต่พวกเรา มีแต่ความคิด มีแต่โครงการ มีแต่ความมั่นคงของชีวิต นี่เห็นไหม “มารเอ๋ย...เธอเกิดจากความดำริของเรา” ความดำริ ความคิด ไซ้! มันจะเป็นมรรคนะ เวลาเป็นมรรคเห็นไหม คำว่าเป็นมรรค ความเพียรชอบ ทุกอย่างเราเป็นมรรค มันก็ต้องเกิดมาจากที่นั่นเหมือนกัน เกิดจากความคิดนี้แหละ เราเกิดจากความคิด การแสวงหาของเรา

เพื่อจะพ้นจากทุกข์ แต่ถ้ามีกิเลสตัดหาความทะยานอยากเห็นใหม่ นี่โลกกับธรรมมันอยู่ด้วยกัน โลกกับธรรมมันเกิดมาด้วยกัน

คูสี ตาน้ำเห็นใหม่ แม่น้ำทั้งสายมาจากตาน้ำ แล้วแม่น้ำมันไหลไป มันแยกแตกแขนงของมันออกไปเป็นลำธาร เป็นแยกซอยย่อยออกไป นี่ก็เหมือนกัน “มารเอ๋ย...เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีกเลย เจ้าจะเกิดจากใจเราไม่ได้อีกแล้ว”

แต่เวลาเราคิด เราแสวงหา คำริ ความคิด ความแสวงหา นี่มารทั้งนั้นล่ะ มารมันข่มขี้ ฉะนั้นแต่มันมีทางออกได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ผู้รู้จริงวางธรรมวินัยการสั่งสอนเห็นใหม่

นี่ศีล สมาธิ ปัญญา มันศีล มันมีสมาธิ มันจะเกิดปัญญา แต่ที่เราว่าใช้ปัญญาๆ เราใช้ปัญญากัน โอ้โฮ! เดียวนี้มีแต่นักวิทยาศาสตร์ มีแต่นักปราชญ์นะ ใช้ปัญญาทั้งนั้นเลย มันปัญญากิเลสทั้งนั้นล่ะเห็นใหม่ โลกมันถึงร้อน

โลกมันร้อนเพราะอะไร ร้อนเพราะคนมันชิงสุกก่อนห่าม ขายก่อนซื้อ ทำอะไรก็จะเอาแต่ความมั่งง่าย ทำอะไรก็จะเอาแต่สิ่งที่ตัวเองคิดว่าไง “มารเอ๋ย...เธอเกิดจากความดำริของเรา” ก็ดำรินั่นนะ คิดนั่นนะ มันกิเลสทั้งนั้น ถ้ามันคิดมันกิเลสทั้งนั้นล่ะ ออกแสวงหาว่าเป็นธรรมๆ มันเป็นธรรมมาจากไหน ถึงบอกโลกมันร้อนเห็นใหม่ โลกมันก็ร้อน

เราจะหลบมาในศาสนา หลบมาหาครูบาอาจารย์ หลบเข้ามาก็ยังมาเจอร้อนอีก โลกก็ของร้อน ธรรมก็ของร้อน แล้วอยู่ที่ไหนมันจะเย็นวะ นี่โลกก็ร้อน ไปวัดก็ร้อน ที่ไหนมันก็ร้อน ความร้อนของสังคม ความร้อนของโลกเป็นอย่างหนึ่งนะ แต่ “ศาสนานี้มันเป็นอาหารของใจ”

เวลาเขาเดือดร้อนกัน เรามีสมบัติพัสถานพอจะดำรงชีวิตได้ เรามองเขาเห็นใหม่ เราก็เดือดร้อน แต่ไม่เดือดร้อนเหมือนเขา เขาเดือดร้อนจนไม่มีอะไรจะยาไส้ แต่เราก็เดือดร้อน แต่เรามีอะไรยาไส้

ไปวัดก็เหมือนกัน ถ้าไปวัดซื้อวัตรปฏิบัติร้อนใหม่.. มันก็ร้อน มันก็ร้อนทั้งนั้น
ละ ในเมื่อเรายังมีกิเลสอยู่มันก็ต้องร้อน ตบะธรรมใจ มันจะแผดเผาใจ มันจะตัดแปลงใจ
มันจะทำให้เราดีขึ้นมาไง ถ้ามันจะทำให้เราดีขึ้นมา “มัน” ไม่ใช่ “เรา”

แต่ถ้าเราทำบ่อยครั้งขึ้นมา มันเป็นเรานะ เป็นเราเพราะอะไร เพราะมันเกิดจากใจ
เรา จากมันซื้อวัตรปฏิบัติ คุณิ พระเราเห็นใหม่ หยิบไม้กวาด แล้วกวาดลานเจดีย์นี้ มัน
เป็นเราใหม่ ซื้อวัตรปฏิบัติเห็นใหม่ เราต้องทำขึ้นมาทั้งนั้นเลย แต่การทำอย่างนั้นมัน
ตัดแปลงเรา มันแก้ไขเรา มันบังคับใจให้เราเข้าสู่ธรรมใจ

คนทุกคน อยากจะให้มรรคผลมันหล่นใส่หัว แล้วมรรคผลมันหล่นใส่หัวทุกคน
มรรคผลมันหล่นในหัวเรา แล้วเอาที่ไหนมาหล่นละ เวลามันเกิดมันไม่ได้หล่นมาใส่หัว
นี้ มันออกมาจากใจ นี้ไง กวาสวะภพเห็นใหม่ ความคิด ความอ่านต่างๆ ทุกอย่างมันเกิด
มาจากไหน.. เกิดมาจากใจ เวลาเกิดๆ มาจากไหน

นี่ตามโลกเห็นใหม่ เพราะว่าตามธรรมดา เรื่องของโลกมันหยาบ มันหยาบก็แบบ
ว่าเกิดจากพ่อจากแม่ทั้งนั้น แต่ถ้าทางธรรม เกิดจากพ่อจากแม่ จิตมันเกิด เวลาชำระกิเลส
เวลากิเลสมันตายไปจากใจ มันเหลืออะไรละ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วนี่ ๔๕ ปี ชีวิตยัง
หายใจอยู่ ยังมีชีวิตอยู่นี้แหละ แต่กิเลสมันตายไปจากหัวใจ พอกิเลสมันตายจากหัวใจ
แล้วนี่ มันไม่มีการเกิดอีกแล้ว ไม่มีการย่อยสลาย ไม่อะไรสิ่งใดทั้งสิ้น มันเป็นวิมุติ มัน
พ้นไปจากทุกๆ อย่างเลย แล้วมันไปไหนละ

มันก็อยู่ในร่างกายของครูบาอาจารย์เราที่ยังมีชีวิตอยู่นี้ไง แต่ของเรานี้มันมีด้วย
ความเร่าร้อน มันมีด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ถึงว่าโลกร้อน! โลกร้อน! เห็น
ใหม่ โลกนี้ร้อน สังคมนี้อร้อน ทุกอย่างเร่าร้อนไปหมดเลย แต่เราก็เกิดมาจากเขานี้ คุณิ ถ้า
ไม่มีแสงอาทิตย์ โลกอยู่ได้ไง หนาวตายกันหมดเลย มันก็ต้องมีแสงอาทิตย์ มีพลังงาน
ขึ้นมาเพื่อความอบอุ่น

นี่ก็เหมือนกัน โลกมันร้อน! โลกมันร้อน! โลกมันร้อนเพราะพลังงานอันนั้น ถ้าเราใช้มันเป็นเห็นใหม่ โลกมันร้อน เราใช้ให้มันถูกสิ เรามีศีล มีธรรมของเรา ถ้าเรามีศีลธรรม โลกเขาว่าโง่... คนมีศีล มีสัจจะ...คนโง่

แต่กลิ่นของศีล กลิ่นของธรรม...มันหอมทวนลม ถึงจะโง่ โลกเขาว่าโง่ แต่มันฉลาดกับตัวเราเอง ฉลาดกับกิเลส อวิชาความไม่รู้มันมันยิ่งโง่เข้าไปใหญ่ แล้วความไม่รู้ในหัวใจมันโง่ แล้วเวลาเราฉลาดกับมัน มันบอกเราโง่! นี่โง่! โง่ก็จะฆ่ามึงโง่.. ไอ้โง่จะฆ่าไอ้ที่ฉลาดๆ ในหัวใจนี้แหละ ไอ้ที่ฉลาดๆ นี่มันเหยียบย่ำตัวเราเอง แต่ว่าเราโง่กับโลก แต่ฉลาดกับตัวเอง ฉลาดกับศีลธรรม นี่มันจะเย็น

ถ้าโลกมันร้อนเราก็ร้อนกับเขา ก็เอาใส่กองฟืนกองไฟเข้าไป เราชักฟืนชักไฟออก ไฟมันจะดับได้ต่อเมื่อมันไม่มีเชื้อ ความเป็นเชื้อในหัวใจเรานี่ เขาจะติฉินนินทานะ พวกเรานี่มันจะทำสิ่งใดก็แล้วแต่ มันแค้นสังคมไง แคร้เขาจะว่าอย่างนั้น แคร้เขาจะว่าอย่างนี้ แคร้เขาไปหมดเลย แล้วเราก็ล้มลุกคลุกคลาน

แต่ถ้าไม่แคร้เขาละ เราไม่แคร้สังคมก็ได้ แต่เราอยู่กับสังคมนี แต่กูไม่แคร้ เรามีศีลมีธรรมนี่เราเชื่อศานตา เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีล สมาธิ ปัญญา เรามีสัจจะ เรามีศีลของเรา เรามีหัวใจของเรา เรื่อยของเราให้ได้

ถ้าเรื่อยของเราให้ได้ คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาองค์เดียว เห็นใหม่ นี่เป็นครูสอนเทวดา อินทร์ พรหม ลงมาถึงมนุษย์มาทั้งหมด หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา มาหนึ่งองค์เลยนี่ สำเร็จขึ้นมาเป็นหนึ่งองค์เห็นใหม่ สั่งสอนลูกศิษย์ลูกหามา เป็นที่พึ่งของสังคมนะ

สังคมนานะ ถ้าไม่มีศาสนา ไม่มีครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่งบ้างเลย ทุกคนก็เดือดร้อนทั้งนั้นเลย เดือดร้อนก็เดือดร้อน.. เอาความเดือดร้อนกับเดือดร้อนมาคุยกัน.. เอาความเดือดร้อนกับเดือดร้อนมาปรับทุกข์กัน.. มันก็มีแต่ความเร่าร้อนใจ

แต่เวลาไปหาครูบาอาจารย์เราเห็นใหม่ ท่านให้วาง! ให้วาง! ให้วาง! นี่มันถึงพอมีความร่มเย็นอยู่บ้าง มันมีความร่มเย็นอยู่ได้บ้าง คุณติ พ่อแม่เห็นใหม่ ลูกน่ารัก! เอ็ด! ทั้งเอ็ด ทั้งคุณ ทั้งว่า ก็เพื่อต้องการให้ลูกดี

ครูบาอาจารย์ที่ดีท่านเป็นอย่างนั้นนะ ครูบาอาจารย์ที่ดี ท่านคอยบอกความบกพร่องของเรานะ ว่าสิ่งนี้ทำอย่างนี้ไม่ถูก ทำอย่างนี้ไม่ได้ ทำอย่างนี้...อูย..ไม่ดีเลย ไม่ดีสักอย่าง แต่ถ้าไปที่ไหนนะ เขาโอ้..โอ้..โอ้..มันเรื่องโลกๆ อะ!! มันของร้อน! มันมันร้อนทั้งนั้นล่ะ

มันของร้อนเพราะอะไร เพราะมันเป็นยาพิษเคลือบด้วยน้ำตาล นี่โอ้ๆๆ น้ำตาลทั้งนั้นล่ะ แต่ข้างในมันยาพิษ แต่ครูบาอาจารย์เราไม่มียาพิษนะ.. หวานเป็นลม ขมเป็นยา มันเป็นความขมขื่น มันเป็นความให้เราไม่ได้ตั้งใจ มันเป็นการชะล้างหัวใจเรา มันเป็นการเตือนหัวใจ ให้หัวใจมันรู้จักตัวมันเอง ให้มันเย็นขึ้นมา สิ่งที่ยืนขึ้นมามันถึงเป็นประโยชน์กับเรา

นี่ไง โลกมันร้อน เราเข้ามาวัดก็ไม่ร้อน ไม่ใช่โลกก็ร้อน เราจะมาปฏิบัติเราก็มาร้อน มันจะร้อนเพราะว่าตบะธรรมมันแผดเผากิเลสของเรา มันไม่ได้ตั้งใจ ใจไม่ได้ตั้งใจสักอย่างหนึ่ง

คุณครูบาอาจารย์ของเราที่เข้มแข็งนะ หลวงปู่หล้า ตอนอยู่กับหลวงปู่มั่น ไปบิณฑบาตถือธุดงค์อยู่แล้วนะ บ้านนอกคอกนาไม่มีฉางพลาสติก มันก็มีแต่ฝักคั้ม มีแต่น้ำพริกฝักคั้มบ้านนอกคอกนานั้นนะ เวลาได้อะไรมา อะไรที่มันพอใจจับเขวี้ยงเข้าป่าในบาตรนี่! ตกบาตรมา อะไรที่มันอร่อยๆ อะไรที่มันถูกใจนี่ จับโยนเข้าป่า.. จับโยนเข้าป่า.. นี่ไง ร้อนไหมล่ะ คัดแปลงมัน ไม่ให้มันได้ตั้งใจ อะไรที่มันอยากได้.. ไม่เอาแล้ว เหลืออะไร ก็เหลือข้าวเปล่าๆ ใจ มิ่งกินอย่างนี้.. มิ่งต้องทำอย่างนี้.. คุณอย่างนี้..

นี่ไง คนมีสติปัญญา ถ้ามีสติปัญญาเอาตัวรอดได้ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี รักวัวให้ผูก เรากลับวัวของเราจะไปทำลายคนอื่น เราผูกไว้ เราดูแลของเรา เรารักมัน เราดูแลมัน เราไม่ให้เที่ยวไปเบียดเบียนคนอื่น ลูกของเรามีปัญหาเราก็เขี่ยน เราก็ตี เพื่อความดีของมัน ใครจะว่านั่นเรื่องของเขา

นี่ไม่ให้ทำกันเลย เอาเด็กเป็นศูนย์กลางๆ เด็กเป็นศูนย์กลางก็ขวนขวายอะ มันจะกินแต่นมมันนะ เด็กเป็นศูนย์กลางก็จริง แต่คนที่สอนมันต้องมีปัญญา ต้องมีความรู้ถึงจะสอนเด็กได้ ถ้าสอนเด็กได้ เด็กมันจะได้ปัญญาจากผู้ใหญ่นั้นแหละ นี่ก็เหมือนกัน

รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี หัวใจของเรานี้มันเกรงเหตุนี้ เราก็ต้องมีกติกากับมัน ถ้าเรามี กติกากับมันเราจะเป็นคนดี

เราจะเป็นคนดี คนดีมันจะลอยมาจากฟ้าหรือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติมาที่นี่สิบปี คนเรากว่าจะดีมานี้ มันทรมาณตนมา ทั้งนั้นล่ะ คนเรากว่าจะดีมันแก้ไขตัดแปลงตนมาทั้งนั้นล่ะ ไม่มีหรือความดีที่ไหนมัน ลอยมาจากฟ้า ไม่มีหรือ!

ไอ้สิ่งที่มีนี้ ยาพิษอาบน้ำผึ้ง สิ่งที่ว่าเรียบง่ายสะดวกสบายนี้ มันเป็นยาพิษอาบ น้ำผึ้งทั้งนั้นล่ะ มันเคลือบด้วยน้ำตาล เวลาหมดจากน้ำตาลไปเจอยาพิษ ยาพิษแล้วมันจะ ทำให้จิตใจดวงนั้นเศร้าหมอง คอดคนนะ... พอถึงเวลาที่สุดแล้วทำอะไรไม่ได้เลย

แต่ในเมื่อปัจจุบันนี้ เรามีสติปัญญาของเรา ชื่อตรง มีศีล มีธรรม มีสัจจะ สู้กับมัน สู้กับกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเราเนะ เราเกิดเราตายมานี้ เพราะว่ามันครอบงำเรา มาตลอด ไซ้! เกิดมาเป็นคนดี เราจะให้สังกรรมเย็นเป็นสุข ครอบครวัตรระกุกให้เป็นสุข อันนี้เป็นเรื่องของโลก เราต้องทำหน้าที่ของเราอยู่แล้ว

แต่ใจเราล่ะ แต่ใจเรามันจะไปอย่างนี้อีกไหม ถ้าเราแก้ที่นี้ได้ มันจบที่นี้ ถ้าใจเรา ยังแก้ที่นี้ไม่ได้ คนมีบุญมีธรรมเกิด มันก็เกิดมาดี สังกรรมเย็นเป็นสุข ก็อาศัยคนที่มิ ภารมี สิ่งนี้มันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริงอันหนึ่ง แต่มันเป็นผลของวิภูฏะ คือมันเวียน ตายเวียนเกิดไง

แต่มันมีธรรมอันหนึ่ง ธรรมอันหนึ่งเห็นใหม่ นี้อริยสัจ สัจธรรมขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้านี้ สามารถทำให้ไม่เกิดได้ไง สามารถทำให้สิ้นสุดได้ไง เราจะเอา ความสิ้นสุด หรือเราจะเอาการต่อเนื่อง

ถ้าการต่อเนื่องก็ต่อเนื่องด้วยคุณงามความดีไป แต่ถ้าสิ้นสุดที่นี้ได้ เราก็สิ้นสุดที่นี้ ได้ด้วยการกระทำของเรา เห็นใหม่ มันอยู่ที่เราเลือก เราคัด เราเลือกของเรา เรามี สติปัญญาของเรา เราเลือกเอง เราทำเองนะ หัวใจของเรานะตัดแปลงของเราเองเห็นใหม่ นี้ธรรม!

วันนี้วันพระ วันพระวันเจ้าเห็นใหม่ วันโกนวันพระ วันปกติเราก็อำมาหากินของเรา เพื่อดำรงชีวิตของเรา วันพระวันเจ้านี้อริยทรัพย์ ทรัพย์จากภายใน เราควรได้ ทรัพย์จากข้างนอกเราก็มีย ทรัพย์จากข้างในนี้ มีสติ มีปัญญาขึ้นมา เราจะระลึกรู้

เวลามีสติมีปัญญา ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์นะ มันมีความคิดนี้ โอ้อโฮ! มันแทงทะลุหมดนะ สิ่งนั้นก็ไม่ได้ สิ่งนี้เป็นคุณงามความดี มันรู้มันเห็นของมันหมดนะ แต่เวลาจิตมันเลื่อมนะ เวลาจิตมันไม่มีหลักมีเกณฑ์นะ มันคิดอะไรไม่ออกเลย มันตีโพยตีพาย มันแบบว่าทำไมโลกเป็นอย่างนี้ มันคิดอะไรไม่ออกเห็นใหม่

แต่ถ้ามีศีล มีธรรม ขึ้นมานี้ มันมีปัญญาขึ้นมา เรามองโลก เราเข้าใจโลกเห็นใหม่ มันเกิดจากอะไรละ นี่ปัจเจกตั้ง นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” ผู้ใดมีสมาธิ ผู้ใดมีธรรมในหัวใจเห็นใหม่ โลกุตตรธรรม ปัญญา มันเพชรแพรวว มันจะชำระล้าง มันจะแหวกว่าย มันจะปลดเปลื้อง มันจะทำให้มันเป็นอิสระ

แล้วถ้าอิสระเห็นใหม่ สอุปาทิเสสนิพพาน พอมันเป็นอิสระแล้ว ความคิด ชั้น ๕ กัปร่างกาย เป็นเศษ เป็นสิ่งที่เหลือ เพราะมันยังมีอายุขัยอยู่ไง แต่ใจมันพ้นไปแล้วเห็นใหม่ เศษเหลือทิ้ง นี้เราจะรู้ เราจะเห็นของเราเห็นใหม่ นี้โลกร่มเย็น

โลกมันร้อน ร้อนเพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เราประพฤติปฏิบัติจนมันชำระหมด มันทำให้ปลดเปลื้องหมดเห็นใหม่ มันจะเย็น มันจะรู้ของมัน แล้วเย็นเห็นใหม่ มันเหมือนคนบ้า โลกเขาร้อนกันหมดเลย ใ้ันนี้บ้าอยู่คนเดียว บอกเย็นๆ ...มึงบ้าหรือ...

แต่คนบ้านี้ สติปัญญา มันรู้มันนะ คนบ้ามันเข้าใจนะ ใ้คนไม่บ้านะมันจะทุกข์ เอวัง